

REACH reikalavimai

2016 m. gegužė

**Aplinkos apsaugos agentūra
Cheminių medžiagų skyriaus
Vyriausioji specialistė
Otilija Grincevičiūtė**

REACH reglamentas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006:

- Įmonės įrodo, kad chemines medžiagas saugiai naudoja jas **Registruodami (Registration)**;
- Institucijos **Įvertina (Evaluation)** registracijos dokumentacijas;
- **Autorizacijos (Authorisation)** procedūra taikoma skatinant pakeisti pačias pavojingiausias chemines medžiagas (**Chemicals**);
- Cheminėms medžiagoms ar jų grupėms taikomi **Apribojimai (Restriction)**.

Reglamento tikslas – aukštas žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygio užtikrinimas bei konkurencingumo didinimas ir inovacijų skatinimas (REACH 1 str.).

- Gamintojai, importuotojai ir tolesni naudotojai yra atsakingi, kad cheminės medžiagos neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai!
- REACH reglamentą (lt) galite rasti:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R1907:20130701:LT:HTML>

*Turiny*s

- REACH registracija 2018 m.

- Didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos (SVHC)

- Autorizacija
REACH reglamento XIV priedas

REACH 2018

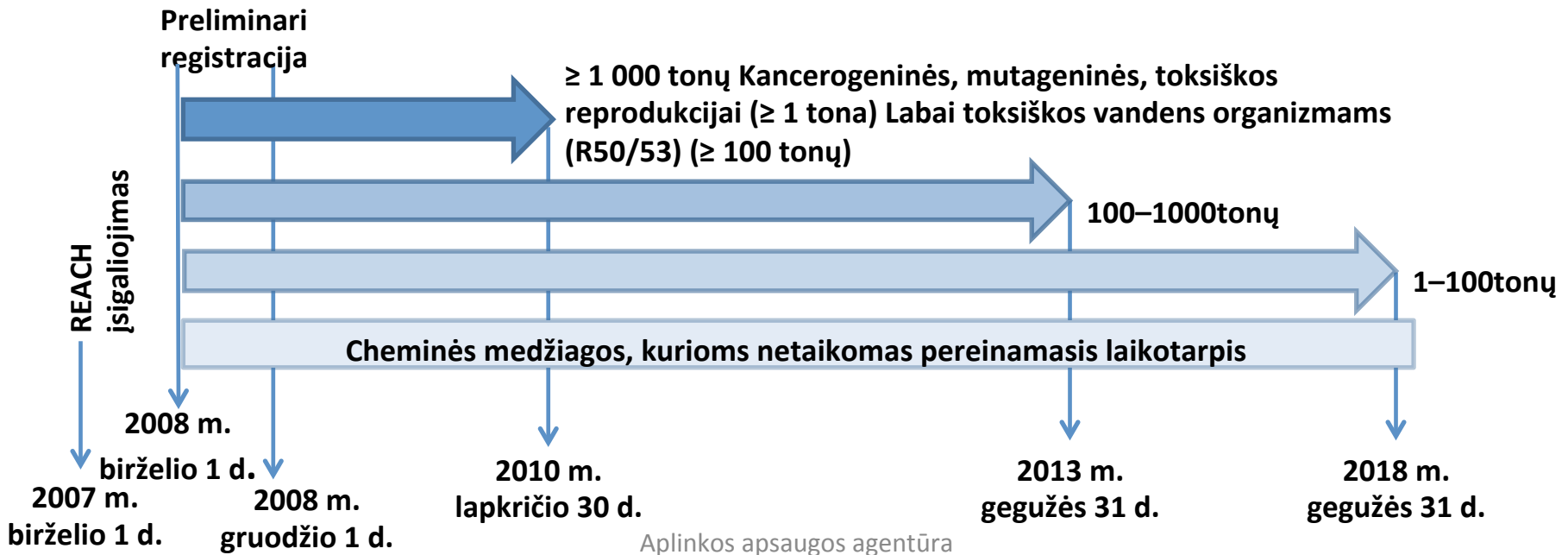
REACH registracija 2018 m.

REACH registracijos prievolės

- Cheminių medžiagų gamintojai ir importuotojai;
- Įmonės dirba kartu SIEF'e dalindamosi duomenimis;
- Pagrindinis registruotojas pateikia bendrą registracijos dokumentaciją, nariai – nario dokumentaciją;
- Registracijos dokumentacijos pateikiamos per REACH-IT.

Registracijos svarbiausi rezultatai

2013 m. registracijos termino rezultatai:

- 9084 registracijos dokumentacijos;
- 3 215 įmonių, iš kurių 35 % MVĮ;
- 2 998 užregistruotų naujų cheminių medžiagų.

Bendrai:

- Nuo REACH įsigaliojimo iš viso užregistruota 9 032 cheminių medžiagų!

2018 m. terminas:

- 29 valstybių narių EEA yra
 - apie 23 milijonai MVĮ,
 - jos sudaro apie 99 % visų ES bendrovių,
 - jose dirba apie 75 milijonai žmonių.

REACH 2018 etapai

1. Išsiaiškinkite viską apie savo paskyrą

2. Raskite kitus registravimo dalyvius

3. Bendradarbiaukite su kitais registravimo dalyviais

4. Įvertinkite pavojingumą ir riziką

5. Parenkite savo registracijos dokumentaciją IUCLID formatu

6. Pateikite savo registracijos dokumentaciją

7. Nuolat atnaujinkite savo registraciją

Vėlyvoji preliminari registracija

- Vėlyva preliminarioji registracija turi būti atlikta per šešis mėnesius nuo cheminės medžiagos pagaminimo ar importavimo datos
- Galima atlikti iki 2017 m. gegužės 31 d.
- Galite nuspręsti užregistruoti chemines medžiagas iš karto, tačiau tokiu atveju būtina pirma pateikti užklausą.

REACH 2018

1. Išsiaiškinkite viską apie savo paskyrą

- Atnaujinkite savo žinias apie REACH reikalavimus
- Sužiūrėkite kokias medžiagas turite:
 - Kurias planuojate registruoti
 - Kurių galite atsisakyti ir jų neregistruoti
- Nurodykite savo chemines medžiagas teisingai:
 - cheminės medžiagos tapatybė (VI priedas)
 - informacijai keliami REACH reikalavimai dėl cheminių medžiagų kiekio tonomis ir jų naudojimo būdų (VII – X priedai)

REACH 2018

2. Raskite kitus registravimo dalyvius

Bendradarbiaukite su kitais registravimo dalyviais

- Esate savo cheminės medžiagos registravimo SIEF* dalis.
- Turite:
 - dalytis moksliniais duomenimis
 - **registruoti bendrai**. Taip pat ECHA'ai turite pateikti ir atskirą savo registracijos dokumentaciją.

*Informacijos apie cheminę medžiagą apsikeitimo forumas

REACH 2018

2. Raskite kitus registravimo dalyvius

Išsiaiškinkite, kas ketina užregistruoti ar jau užregistravo tą pačią cheminę medžiagą:

1. Jeigu jūsų cheminė medžiaga jau užregistruota

Susisiekitė su pagrindiniu registruotoju ir patvirtinkite, kad jūsų cheminė medžiaga yra tokia pati kaip esamoje registracijoje

2. Jeigu jūsų cheminė medžiaga dar neužregistruota

REACH-IT sistemoje esančio Preliminaraus SIEF puslapiuose susiraskite kitų galimų registravimo dalyvių kontaktinius duomenis ir praneškite, kad ketinate užregistruoti tą pačią cheminę medžiagą.

REACH 2018

3. Bendradarbiaukite su kitais registravimo dalyviais

- Kiekviena SIEF turi būti išrinktas pagrindinis registruotojas.
- SIEF nariai privalo dalytis turimais moksliniais duomenimis ir spręsti, kaip užpildyti duomenų spragas.
- SIEF nariai turi susitarti, kaip dalytis su duomenimis ir SIEF administravimu susijusiomis išlaidomis.
- Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/9 dėl bendro informacijos teikimo ir dalijimosi ja pagal REACH

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0009&from=EN>

REACH 2018

4. Įvertinkite pavojingumą ir riziką

- Svarbu surinkti informaciją apie naudojimo būdus, pavojingumą ir riziką. Informacijai keliami reikalavimai:
 - rinkti tiekimo grandinės informaciją apie naudojimo būdus ir dabartines naudojimo sąlygas
 - rinkti su pavojingumu susijusius duomenis
 - įvertinti SIEF turimos su pavojingumu susijusios informacijos apie cheminę medžiagą apimtį ir kokybę
 - nustatyti strategiją, kaip užpildyti bet kokias atsiradusias duomenų spragas
 - susitarti dėl klasifikavimo ir ženklinimo
 - registracijos dokumentacijoje įrašyti visus su pavojingumu susijusius duomenis ir klasifikaciją
 - jei cheminių medžiagų pagaminate ar importuojate daugiau kaip 10 tonų per metus, turėsite atlikti cheminės saugos vertinimą (CSA) ir užpildyti cheminės saugos ataskaitą (CSR)

5. Parenkite savo registracijos

dokumentaciją IUCLID formatu

- Turite visą susijusią reikalingą informaciją registracijos dokumentacijos parengimui

– Atsisiųskite nemokamą IUCLID programą ir renkite registracijos dokumentaciją

- **Pagrindinis registruotojas** pateikia informaciją, kurią visi registravimo dalyviai privalo teikti bendrai, pvz., medžiagos klasifikavimas ir ženklimas ir (išsamios) tyrimų santraukos.
- **Narys registruotojas** pateikia informaciją, konkrečiai susijusi su jo įmone ir jo registruojama chemine medžiaga. Tai gali būti informacija apie cheminės medžiagos tapatybę (sudėtis, analizės duomenys), nustatytus medžiagos naudojimo būdus ir gamybos kieki.
- **IUCLID papildiniai:**
 - patvirtinimo
 - dokumentacijos kokybės
 - mokesčio skaičiuoklės
 - platinimo papildinys

6. Pateikite savo registracijos dokumentaciją

- Registracijos dokumentacija rengiama naudojantis IUCLID, pateikiama per REACH-IT sistemą.
- **Pagrindinis registruotojas:**
 - sukuria bendrą pateikimo objektą REACH-IT;
 - praneša nariams apie bendrą pateiktos dokumentacijos pavadinimą ir REACH-IT sukurtą žymę;
 - pateikia pagrindinę registracijos dokumentaciją REACH-IT. ECHA patikrins, ar jūsų dokumentacija gali būti nagrinėjama (veiklos taisyklių laikymosi reikalavimai). Nariai savo dokumentacijas galės teikti tik po šios patikros;
 - rekomenduojama pateikti pagrindinę dokumentaciją nelaukiant 2018 m. kovo mėn. pabaigos.

REACH 2018

6. Pateikite savo registracijos dokumentaciją

- **Narys registruotojas:**
 - gavę bendro pateikimo žymę iš pagrindinio registruotojo, REACH-IT sistemoje patvirtinkite, kad būsite bendro pateikimo narys;
 - patikrinkite REACH-IT, ar pagrindinio registruotojo pateikta registracijos dokumentacija priimta;
 - pateikite savo IUCLID registracijos dokumentaciją per REACH-IT.
- **Pateikus dokumentaciją:**
 - tikrinkite REACH-IT pranešimų dėžutę
 - sumokėkite mokestį iki termino
 - Kai apmokėsite sąskaitą faktūrą ir ECHA priims jūsų registracijos dokumentaciją, gausite registracijos numerį.

REACH 2018

7. Nuolat atnaujinkite savo registraciją

- ECHA gali išnagrinėti bet kurios registracijos dokumentaciją, kad patikrintų, jog registruotojų pateikta informacija atitinka teisinius reikalavimus.
- Siekiant užtikrinti, kad cheminės medžiagos būtų naudojamos saugiai, svarbu nuolat atnaujinti informaciją.

Daugiau informacijos?

- <http://www.echa.europa.eu/lt/reach-2018>

REACH 2018

Ar terminas jums taikomas?

Jei pagaminate ar iš ES nepriklausančių šalių importuojate daugiau kaip 1 toną cheminių medžiagų per metus, jums gali būti taikomi REACH reglamentu nustatyti registracijos įsipareigojimai. Be to, jei gaminate arba importuojate produktą (mišinį, gaminį), jame gali būti cheminių medžiagų, kurias reikia užregistruoti atskirai.

Jei preliminariai užregistravote chemines medžiagas, kurių pagaminate arba iš ES nepriklausančių šalių importuojate daugiau kaip 1 toną, bet ne daugiau kaip 100 tonų per metus ir kurių dar neužregistravote, jums taikomas galutinis REACH registracijos terminas – 2018 m. gegužės 31 d.

Jei dar preliminariai neužregistravote savo cheminės medžiagos, galite rinktis vėlyvą preliminarią registraciją, kurią galima atlikti iki 2017 m. gegužės 31 d.

> Daugiau informacijos

Pagalba, kad suprastumėte jums skirtas užduotis

Kituose puslapiuose rasite informacijos, padėsiančios suprasti, ką turite daryti kiekvienu proceso etapu.

> Dalykitės duomenimis ir išlaidomis su kitais bendros registracijos dalyviais

758

days before the deadline

Pagalba

- > Contact your national REACH helpdesk or the ECHA helpdesk
- > Contact ECHA's accredited stakeholder organisations for sector specific support
- > Are you a small or medium-sized enterprise?
- > Are you a non-EU company exporting chemicals to the EU?
- > Getting started with EU chemicals legislation
- > REACH 2018 infographic [JPG]

> Pradžia

> Pagrindiniai dokumentai

> Išsamesnės studijos

1. Išmanykite savo poreikius

3. Susisiekite su savo bendro registravimo nariais

Spread the word about REACH 2018

- > REACH 2018 Communicators' Network
- > REACH 2018 in LinkedIn
- > Twitter #REACH2018

Kiek tai gali kainuoti?

- Kaina priklauso nuo:
 - Ar registruosite bendrai ar atskirai;
 - Įmonės dydžio;
 - Tonažo, kurį registruosite;
 - Ar registruosite vieną cheminę medžiagą ar kelias;
 - Ar reiks atlikti bandymus;
 - Kaip susitarsite SIEF'e dalintis išlaidomis;
 - Kt.

Galimybė registruoti atskirai

Pagal REACH 11 str. atskirai registracijos informacija teikiama, jei:

- registruotojui brangu šią informacija teikti bendrai;
- teikiant informaciją bendrai būtų atskleista konfidenciali informacija;
- nesutaria su pagrindiniu registruotoju dėl informacijos atrankos.

Tačiau bus:

- Didesni registracijos mokesčiai
- Suteikiamas prioritetas atitikties patikrai

Įmonės dydis

Įmonės kategorija	Darbuotojų skaičius	Apyvarta arba bendra balanso suma	
Vidutinė	< 250	≤ 50 mln. EUR	≤ 43 mln. EUR
Mažoji	< 50	≤ 10 mln. EUR	≤ 10 mln. EUR
Labai maža	< 10	≤ 2 mln. EUR	≤ 2 mln. EUR

- Mažosios ir vidutinės įmonės gali pasinaudoti galimybe mokėti mažesnius mokesčius.
- Visą informaciją kaip nusistatyti įmonės dydį rasite: <http://www.echa.europa.eu/lt/support/small-and-medium-sized-enterprises-smes/how-to-determine-the-company-size-category>
- Būkite atidus deklaruodami įmonės dydį, nes administracinis mokestis už neteisingai deklaruotą įmonės dydį siekia 8 – 20 tūkst. EUR bei sumokamas mokesčio skirtumas!

Standartiniai mokesčiai

	Teikiant atskirai	Teikiant bendrai
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra nuo 1 iki 10 tonų	1 714 EUR	1 285 EUR
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra nuo 10 iki 100 tonų	4 605 EUR	3 454 EUR
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra nuo 100 iki 1 000 tonų	12 317 EUR	9 237 EUR
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra didesnis nei 1 000 tonų	33 201 EUR	24 901 EUR

Mokesčių Nr. 340/2008 reglamentą iš dalies keičiantis reglamentas (EB) Nr. 254/2013:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0340-20130322>

MVĮ taikomi sumažinti mokesčiai

	Vidutinė įmonė (Teikiant atskirai)	Vidutinė įmonė (Teikiant bendrai)	Mažoji įmonė (Teikiant atskirai)	Mažoji įmonė (Teikiant bendrai)	Mikro-įmonė (Teikiant atskirai)	Mikro-įmonė (Teikiant bendrai)
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra nuo 1 iki 10 t.	1 114 EUR	835 EUR	600 EUR	450 EUR	86 EUR	64 EUR
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra nuo 10 iki 100 t.	2 993 EUR	2 245 EUR	1 612 EUR	1 209 EUR	230 EUR	173 EUR
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra nuo 100 iki 1 000 t.	8 006 EUR	6 004 EUR	4 311 EUR	3 233 EUR	616 EUR	462 EUR
Mokestis už chemines medžiagas, kurių kiekis yra didesnis nei 1 000 t.	21 581 EUR	16 185 EUR	11 620 EUR	8 715 EUR	1 660 EUR	1 245 EUR

Įmonių tolimesni veiksmai

- Registruotojams:
 - Atnaujinti Saugos duomenų lapus ir pateikti juos savo klientams tiekimo grandinėje:
 - Registracijos numeris;
 - Poveikio scenarijai duodant patarimus dėl saugos naudojimo.
 - Atnaujinti kitą informaciją.
- Tolimesniems naudotojams:
 - Patikrinti ar jų naudojamos cheminės medžiagos ir jų naudojimo būdai užregistruoti
 - Jei ne, imtis veiksmų – kreiptis į tiekėją.

Didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos (SVHC)

Labai didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos (SVHC)

- Kancerogeninės, mutageninės ar toksiškos reprodukcijai (CMR) medžiagos;
- Patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos (PBT) arba labai patvarios ir didelės bioakumulacijos (vPvB) medžiagos;
- Medžiagos, kurios kaip įrodyta moksliai, gali sukelti rimtą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai, priligstančios aukščiau išvardintų medžiagų poveikiui, (pvz., endokrininę sistemą ardančios medžiagos).

Kandidatinis cheminių medžiagų sąrašas

Tai - labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų (SVHC) sąrašas dėl jų keliamo pavojaus aplinkai ir (arba) žmonių sveikatai.

Šiuo metu kandidatiniame sąraše yra **168** cheminės medžiagos.

Cheminę medžiagą įtraukus į šį sąrašą įmonėms nustatomi tam tikri teisiniai įpareigojimai:

- pranešti ECHA'i (REACH 7(2) str.) ;
- perduoti informaciją žemyn tiekimo grandine (REACH 33 str.).

Teisiniai įpareigojimai

Pranešimas ECHA'ai

Gaminių gamintojai ir importuotojai privalo pranešti apie gaminių sudėtyje esančią, į kandidatinį sąrašą įtrauktą medžiagą, jei jos kiekis per metus sudaro daugiau kaip vieną toną vienam gamintojui ar importuotojui ir koncentracija viršija 0,1 % masės.

Pranešti privaloma **ne vėliau kaip per 6 mėnesius** nuo medžiagos įrašymo į kandidatinį sąrašą dienos.

Informacijos perdavimas

Nepriklausomai nuo kiekio

Gaminių tiekėjai, kurių gaminių sudėtyje yra į kandidatinį sąrašą įtrauktų cheminių medžiagų, kai jų koncentracija gaminiuose viršija 0,1 proc. gaminių gavėjams ir vartotojams perduoda atitinkamą turimą informaciją (bent cheminės medžiagos pavadinimą), kad gaminį būtų galima saugiai naudoti.

Gaminių **gavėjams** informacija pateikiama **kai tik cheminė medžiaga įtraukiama** į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą. **Vartotojams** nemokamai - **per 45 dienas** nuo jų prašymo gavimo dienos.

Labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kontrolės strategijos įgyvendinimo planas

- Tikslas – iki 2020 m. į kandidatinių sąrašą įtraukti visas žinomas labai didelį susirūpinimą keliančias chemines medžiagas;
- Daugiau informacijos:

<http://echa.europa.eu/lt/addressing-chemicals-of-concern/substances-of-potential-concern/svhc-roadmap-to-2020-implementation>

Autorizacija ***REACH reglamento XIV priedas***

Autorizacijos tikslas

Užtikrinti, kad didelį susirūpinimą keliančių medžiagų keliamą riziką būtų kontroliuojama, šias medžiagas palaipsniui pakeičiant tinkamomis alternatyvomis medžiagomis ar technologijomis.

Autorizacija taikoma į **XIV priedą** įtrauktoms medžiagoms:

- atskiroms
- mišinyje;
- gaminyje.

Autorizacijai
netaikomas
ribinis kiekis

Autorizācijas taikymo išimtis

Autorizacija netaikoma:

Importuojamiems
gaminiam

Kai taikoma išimtis pagal
XIV priedo reikalavimus

Naudojimo būdams, kuriems netaikomas
reikalavimas gauti autorizaciją

Naudojimo būdai, kuriem autorizacijos reikalavimai netaikomi

- Kaip gamybos vietoje ar gabenama izoliuota tarpinė medžiaga;
 - Moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai;

Taikomi kiti teisės aktai

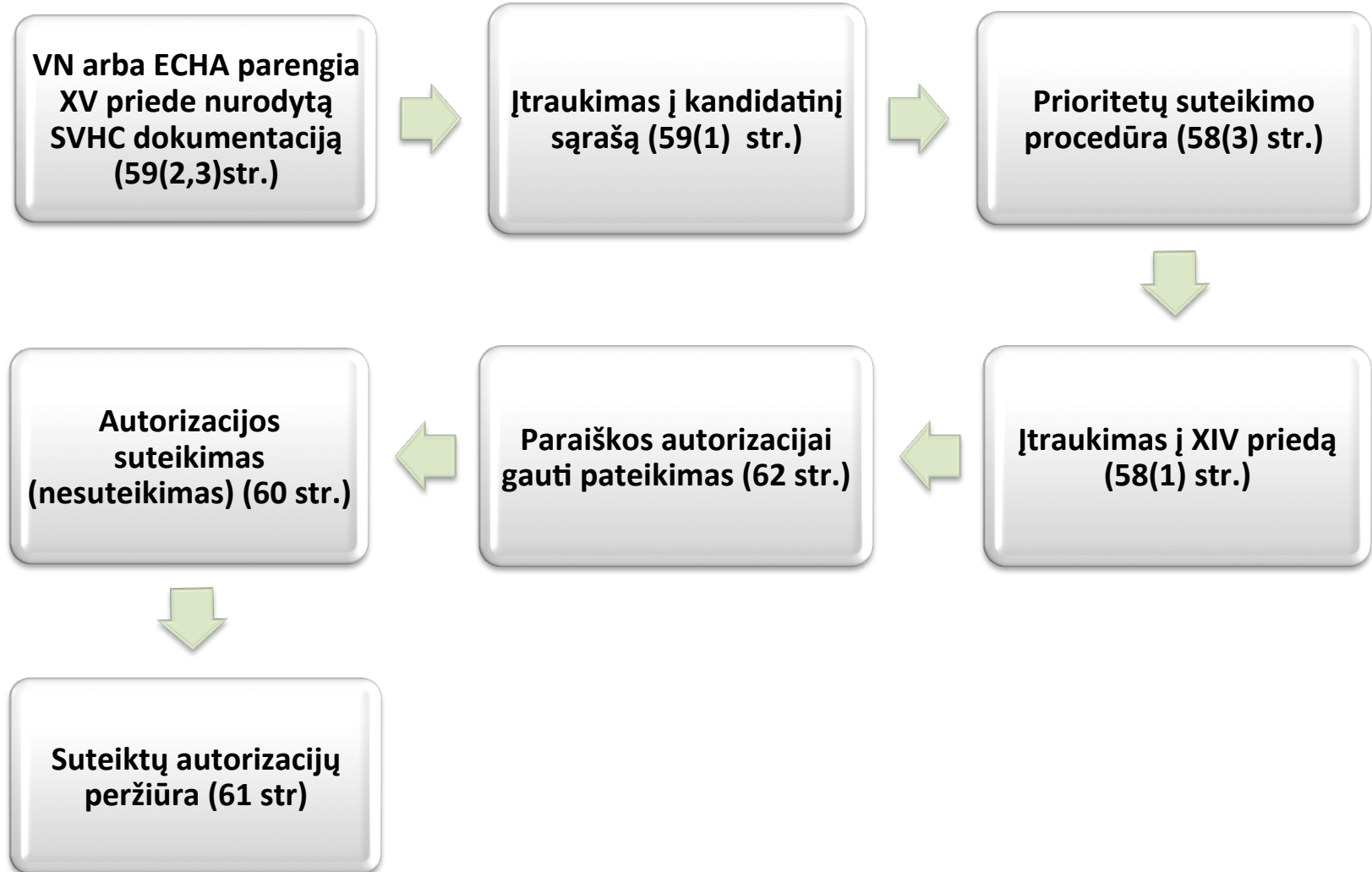
- Maisto produktuose ar pašaruose;
- Žmonėms skirtuose ar veterinariniuose vaistuose;
- Augalų apsaugos produktuose ir biocidiniuose produktuose;
- Kaip variklių degalų ir kuro vežiojamuose ar stacionariuose mineralinės naftos produktų deginimo įrenginiuose ir kaip degalų uždariosiose sistemose;
- Kosmetikos gaminiuose;
- Medžiagose, kurios liečiasi su maistu.

Autorizacijos nereikia gauti, jei cheminė medžiaga naudojama mišiniuose kai jos koncentracija mišinyje mažesnė už:

- 0,1 % masės;
- nurodytas mažiausias ribines koncentracijas, pagal kurias mišinys klasifikuojamas kaip pavojingas.

Kaip cheminės medžiagos įtraukiamos į XIV priedą

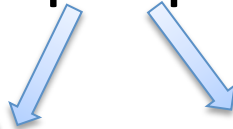
Įtakokite kokios medžiagos įtraukiamos į REACH reglamento XIV priedą

- http://chemija.gamta.lt/files/naujienlaiskis_6%20konsultacija1451549010810.pdf
- Rekomendacija įtraukti į autorizuotinių cheminių medžiagų sąrašą
 - ECHA nustato prioritetus į kandidatinių sąrašą įtrauktoms cheminėms medžiagoms.
 - Šių prioritetų nustatymas remiasi registracijos dokumentacijoje pateikta informacija apie medžiagos naudojimo kiekius ir būdus, kurie susiję su cheminės medžiagos autorizacijos sritimi.
 - **Registruotojai** yra skatinami atnaujinti registracijos dokumentaciją,
 - **Tolesni naudotojai** – perduoti atitinkamą informaciją aukštyrų tiekimo grandinėje apie cheminės medžiagos naudojimo būdus ir sąlygas.
 - ECHA reguliariai sudaro rekomendacijų projektus, dėl kurių **vyksta viešos konsultacijos**.
 - Viešomis konsultacijomis siekiama rinkti informaciją apie saugesnes alternatyvas, cheminės medžiagos naudojimo būdus ir pan.

XIV priedo įrašai

- cheminės medžiagos tapatybė;
- 57 str. nurodyta medžiagai būdinga savybė;
- pereinamojo laikotarpio priemonės;

Galutinis paraiškos pateikimo terminas

Saulėlydžio terminas

- naudojimo būdai arba naudojimo būdų kategorijos, kuriems netaikomas reikalavimas gauti autorizaciją, ir atleidimo nuo tokio reikalavimo sąlygos, jei tokių yra;
- prireikus, peržiūros laikotarpiai tam tikriems naudojimo būdams.

Eil. Nr.	Cheminė medžiaga	57 straipsnyje nurodyta (-os) cheminei medžiagai būdinga (-os) savybė (-ės)	Pereinamojo laikotarpio priemonės		Naudojimo būdai arba jų kategorijos, kuriems netaikomi reikalavimai	Peržiūros laikotarpiai
			Galutinis paraiškos pateikimo terminas	Saulėlydžio terminas		
2.	4,4'-diamindifenilmetanas (MDA) EB Nr.: 202-974-4 CAS Nr.: 101-77-9	Kancerogeninė (1B kategorija)	2013 m. vasario 21 d.	2014 m. rugpjūčio 21 d.	-	-
4.	Bis(2-etilheksil)ftalatas (DEHP) EC Nr.: 204-211-0 CAS Nr.: 117-81-7	toksiška reprodukcijai (1B kategorija)	2013 m. rugpjūčio 21 d.	2015 m. vasario 21 d.	Naudojimo pirminei vaistų pakuotei būdai, nurodyti Reglamente (EB) Nr. 726/2004, Direktyvoje 2001/82/EB ir (arba) Direktyvoje 2001/83/EB	-

Paraiškos autorizacijai gauti

Paraiškas pateikti gali gamintojai ir (arba) importuotojai, ir (arba) tolesni naudotojai.

Autorizacija suteikiama :

- kai paraiškos pateikėjas įrodo, jog dėl šios medžiagos naudojimo atsirandanti rizika yra tinkamai kontroliuojama;
- kai rizika nėra tinkamai kontroliuojama, bet yra įrodoma, kad šios cheminės medžiagos teikiama socialinė ir ekonominė nauda yra didesnė už keliamą riziką ir kad nėra jokių tinkamų alternatyvių medžiagų ar technologijų, šiai medžiagai pakeisti.

Informacijai

- 2016 m. birželio 17 d. Aplinkos apsaugos agentūra organizuoja seminarą registracijos, autorizacijos ir išplėstinių saugos duomenų lapų tema.

- Sekite naujienas www.gamta.lt puslapyje!

Ačiū už dėmesį!

REACH-CLP pagalbos tarnyba

Tel. Nr. 8-5 212 60 90

reachclp@aaa.am.lt